

УДК 681.324:621.325

В.В. Берковський, Д.В. Грищенко

Харківський університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба, Харків

ОСНОВНІ МОМЕНТИ ПРОЦЕСУ ПОБУДОВИ САЙТІВ

У повідомленні проведений аналіз процесу розробки веб-сайтів і можливостей редактора Frontpage, який застосовуються для їх побудови. Розглянуті основні моменти, які треба враховувати при побудові сайтів.

Ключові слова: Web-технології, редактор Frontpage, основи побудови сайту.

Вступ

З появою Web-технології комп'ютер починають використовувати зовсім нові верстви населення Землі [1].

Спектр соціальних груп, що підключаються до мережі Інтернет і які шукають інформацію в WWW, весь час розширюється за рахунок користувачів, що не відносяться до категорії фахівців в галузі інформаційних технологій. Це лікарі, будівельники, історики, юристи, фінансисти, спортсмени, мандрівники, священнослужителі, артисти, письменники, художники. Список можна продовжувати нескінченно. Всі, хто відчув корисність і незамінність Мережі для своєї професійної діяльності чи захоплення, приєднуються до величезної армії споживачів інформації у «Всесвітній Павутині».

Web-технологія повністю перевернула наші уявлення про роботу з інформацією, та й з комп'ютером взагалі. Виявилося, що традиційні параметри розвитку обчислювальної техніки – продуктивність, пропускна здатність, ємність запам'ятовуючих пристроїв – не враховували головного «вувзького місця» системи – інтерфейсу з людиною. Застарілий механізм взаємодії людини з інформаційною системою стримував впровадження нових технологій і зменшував вигоду від їх застосування. І тільки коли інтерфейс між людиною і комп'ютером був спрощено до природності сприйняття звичайною людиною, послідував безпрецедентний вибух інтересу до можливостей обчислювальної техніки [1].

З розвитком технологій гіпертекстової розмітки в Інтернеті стало з'являтися все більше сайтів, тематика яких була абсолютно різною – від сайтів великих компаній, що розповідають про успіхи компанії, до сайтів маленьких фірм, що пропонують відвідати їх офіси в межах одного міста.

Розвиток Інтернет-технологій послужив поштовхом до появи нової гілки в Інтернеті – Інтернет-форумів. Стали з'являтися сайти, і навіть цілі портали, на яких люди з усіх куточків планети можуть спілкуватися, отримувати відповіді на всі запитання й, навіть, укладати ділові угоди [1].

Основний матеріал

Процес розробки Web-сайту

Сьогодні, подорожуючи по Internet, можна знайти багато дуже добре виконаних сайтів, які швидко завантажуються, привабливі на вигляд, мають чітко розмежовану по розділах інформацію і зручні функції навігації. Такі сайти просто запрошують вас відвідати їх, розслабитися, затриматися на деякий час, розважитися і дізнатися щось нове.

Якщо ви затримуєтеся на якому-небудь сайті на тривалий час і навіть не усвідомлюєте цього, то, видно, такий сайт дуже добре продуманий.

Розуміння руху інформаційних потоків – це перший крок в створенні функціонального, зручного в роботі сайту. Якщо ви зрозумієте, як працює ця концепція, і застосуєте її при створенні власного сайту, то ви вже тим самим випередите більшість інших розробників.

Планування інформаційного потоку

Багато Web-майстрів не витрачають час на те, щоб продумати інформаційний потік, а обмежуються тільки розміщенням тексту і зображень на сторінці. Хоча на багатьох сайтах ви можете зустріти хвалькуваті запевнення, що у них значно більше відвідувачів, чим у конкурентів, проте це не самий кращий індикатор якості виконання. Кращим показником є час: якщо користувачі залишаються на вашому сайті достатньо довго для того, щоб пройти по різних його рівнях і розділах, то ви маєте право бути упевненими в добре виконаній роботі. Це означає, що вони можуть знайти те, що їм потрібне, оглянути інше і без особливих зусиль повернутися назад.

Щоб зробити свій сайт ефективним, ви повинні візуалізувати потік інформації і вибрані користувачем шляхи. Іншими словами, ви повинні бачити свій сайт з погляду користувача.

Процес планування може зажадати великих витрат праці, проте якщо він приносить вам задоволення, то цілком імовірно, що ваш сайт буде чудовий.

Як побудувати хороший сайт

Щоб гідно виглядав ваш Web-сайт, вам потрібно бути справжнім спеціалістом HTML. А хто у наш час має в своєму розпорядженні достатні можливості для того, щоб досконально вивчити хоч щонебудь, особливо якщо це стосується програмування? Адже хочеться іноді і просто телевизор подивитися... Не падайте духом: як ви вже знаєте, Провідник в силах полегшити вашу долю, але і Редактор Frontpage також не виключення.

Редактор Frontpage дотримується тих же дружніх принципів по відношенню до користувача, що і Провідник.

Редактор Frontpage дозволяє вам створювати сторінки професійної якості, при цьому не вимагаючи від вас знання тонкощів HTML [2]. Якщо, редагуючи сторінку, ви захочете виділити слово курсивом або змінити колір заголовка – будь ласка, відзначте потрібний фрагмент тексту, натисніть кнопку, і справа зроблена. Frontpage сам згенерує відповідний код HTML. Завдяки цьому ви зможете концентруватися на важливіших речах, наприклад, на опрацюванні дизайну свого сайту.

За допомогою Frontpage ви зможете перевіряти логіку, підтримувати посилання і виробляти інші маніпуляції відразу по всьому сайту. Наприклад, вам навряд чи сподобається текстовий процесор, здатний перевіряти орфографію документа лише в одному абзаці за раз, і точно так само ви маєте право вважати незручним перевіряти орфографію у вашому Web-сайті посторінково, а Провідник Frontpage легко дозволить вам перевірити відразу весь сайт цілком. Під FrontPage вперше була реалізована концепція Web-сайту як єдиного цілого [2].

Самі кращі Web-сайти – це ті, які привабливо виглядають, виражають основну ідею і не примушують користувачів чекати отримання інформації на їх екранах дуже довго. Ось декілька порад із створення успішного сайту:

Чітко сформулюйте призначення вашого сайту. Які ваші цілі? Прагніть формулювати ваші цілі настільки чітко, наскільки це можливо. Без чіткої певної мети ваш Web-сайт буде приречено на забуття десь на задвірках Усесвітньої Павутини.

Обов'язково думайте про свою аудиторію. Хто буде основною (і вторинною) аудиторією вашого сайту? Якого вони віку? Чим вони займаються? Скільки часу вони проводять на вашому сайті? Відносно кожної порції інформації, кожної картинки і кожної деталі запитаєте себе, як відреагує на це ваша аудиторія.

Використовуйте швидко завантажувані елементи. Причина номер один, чому люди швидко йдуть з сайту (або не відвідують його зовсім) – дуже довге завантаження інформації. Великий об'єм графічних файлів викликає бажання якось вплинути на хід по-

дій, і найпростіше – це натиснути на кнопку Stop, зупинивши завантаження.

Зробіть ваш сайт візуально привабливим. Ви, поза сумнівом, бачили в Internet немало нудних сайтів. Що ж робить їх нецікавими? Можливо, недолік кольору і різноманітності тексту, заголовків. Ви, ймовірно, бачили також безладні сайти, в яких використовуються дуже багато шрифти різних розмірів або дуже багато їх видів. Створюючи свій власний сайт, пам'ятаєте, що продумане форматування сторінок наблизить вас ще на один крок до заповітної мети.

Не намагайтеся розмістити все на одній сторінці. Будьте уважні, не перенавантажуйте свої сторінки дуже великою кількістю інформації. Постарайтеся встановити рівновагу між текстовою і образотворчою інформацією. Думайте про тих, хто читатиме ваші сторінки; думайте про те, як важко сприймається велика кількість тексту на екрані комп'ютера, і наповнюйте ваші сторінки вмістом відповідно до цього. Спробуйте додати порожній простір, збільшуючи поля сторінки, або використовувати табличне розміщення тексту. У ідеалі кожен Web-сайт повинен добре виглядати, містити корисну інформацію і бути зручним для перегляду.

Передбачте на сайті кнопки навігації. Більшість розробників використовують кнопки, що адресують до різних розділів сайту. Ці кнопки, як правило, присутні на всіх сторінках сайту і зазвичай розташовані щільною групою в одному і тому ж місці сторінки. Одноманітність і компактність їх розташування істотно спрощують проглядання вашого сайту. Користувачеві досить просто натиснути кнопку, щоб перейти в інший розділ сайту.

Нижче перераховані деякі рекомендації, що стосуються планування кнопок навігації.

Обов'язково повинна бути кнопка, за допомогою якої користувачі могли б повернутися назад до початкової сторінки. Якщо ваш користувач забрався на п'ять рівнів углиб, то треба надати йому можливість одним натисненням кнопки повернутися на першу сторінку. А якщо він зав'язне, натискаючи кнопку Back в своєму браузері, то, швидше за все, він дуже швидко піде з вашого сайту і більше ніколи не повернеться.

Будьте готові до того, що у деяких відвідувачів вашого сайту відключено проглядання графіки в браузері. Дуже корисно разом з графічними кнопками навігації мати і їх текстову версію. Тим самим для проглядання вашого сайту користувач зможе вибрати зручний для нього варіант. Не сумнівайтеся: пройде ще немало часу, поки на Web-сторінках залишаться тільки графічні кнопки.

Скористайтеся картою навігації Провідника Frontpage. Карта навігації (Navigation view) може виявитися особливо корисною, коли у вас виник-

нуть труднощі з представленням інформації [2]. Почніть роботу з головної сторінки і йдіть углиб. Це візуальне уявлення допоможе вам "побачити" вміст вашого сайту, ясніше організувати його і уникнути глобальних змін при модифікації сайту. Ви чіткіше зможете уявити собі структуру вашого сайту і, можливо, у вас з'являться нові ідеї по його поліпшенню.

Ретельно протестуйте свій сайт. Існує цілий ряд різних браузерів, і в кожному з них ваш сайт може виглядати по-різному. Перевірте роботу вашого сайту, використовуючи якомога більше різних браузерів, при цьому на різних платформах (як мінімум, Windows XP, Windows Vista, UNIX і Linux) і при різних швидкостях модему. Нерідко кнопка навігації, поміщена вами в кут сторінки, в якому-небудь браузері виявляється посеред вікна; такі речі трапляються часто. Досвідчені Web-дизайнери перевіряють в своїх сайтах кожен сторінку і кожне посилання в декілька різних браузерах. Всі зв'язки усередині вашого сайту ви зможете легко перевірити за допомогою команди Verify Hyperlinks (Перевірити гіперпосилання) або протоколу стану гіперпосилань (Hyperlink Status View) Провідника.

Інший хороший спосіб перевірки вашого сайту – це операція Preview In Browser (Попередній перегляд в браузері) в Редакторі. Вона дозволить вам візуально досліджувати вашу сторінку в будь-якому браузері, встановленому на вашому комп'ютері і при різних розмірах вікна. Наприклад, якщо ви зазвичай працюєте в розширенні 1024×768, то ви зможете своїми очима подивитися, як ваша сторінка виглядатиме в розширенні 640×480 [2].

Якщо ви добре відноситеся до своєї аудиторії, то надайте відвідувачам можливість легко знаходити інформацію на вашому сайті.

За допомогою Frontpage Search Component (Пошукового Компоненту Frontpage) ви зможете оснастити свій сайт повним механізмом пошуку.

Висновок

Створення Web-сайту не є простим завданням, як це може здатися з першого погляду.

Для побудови сайту необхідно визначитися зі змістом, стилем і т.д. Для створення різних ефектів і полегшення створення Web-сайту потрібно використовувати потужний провідник Frontpage. Він дозволить уявити вигляд вашого сайту кількома різними способами, з різних точок зору, і маніпулювати ним, як єдиним цілим; так що при будь-якій модифікації сайту Провідник Frontpage сам внесе необхідні зміни до всіх схем і вам не доведеться виправляти їх вручну кожен окремо.

Список літератури

1. Бутко О.Б. *Справочные материалы по web-технологиям: Электронный учебник [Электронный ресурс] / О.Б. Бут. – 2001. – Режим доступа до ресурсу: www.books.tr200.ru/v.php?id=362635.*

2. Нейл Р.Ф. *Использование Microsoft FrontPage 2002: Специальное издание / Р.Ф. Нейл. – М.: Вища школа, 2002. – 848 с.*

Надійшло до редакції 8.10.2010

ОСНОВНЫЕ МОМЕНТЫ ПРОЦЕССА ПОСТРОЕНИЯ САЙТОВ

В.В. Берковский, Д.В. Грищенко

В сообщении проанализированы процесс разработки веб-сайтов возможности редактора Frontpage, который применяется для их построения. Рассмотрены основные моменты, которые необходимо учитывать при построении сайтов.

Ключевые слова: Web-технологии, редактор Frontpage, основы построения сайта.

BASIC MOMENTS OF SITES CONSTRUCTION PROCESS

V.V. Berkovsky, D.V. Grishchenko

The report is sanctified to the analysis of development of web sites process and analysis of possibilities of editor Frontpage, which used for their construction. Basic moments which must be taken into account at the construction of sites are Considered.

Keywords: Web -technologies, editor Frontpage, bases of construction of site.